

Nadzór pedagogiczny
System Ewaluacji Oświaty

RAPORT Z EWALUACJI PROBLEMOWEJ: Procesy

Publiczne Gimnazjum
Stobierna

Podkarpacki Kurator Oświaty
Kuratorium Oświaty w Rzeszowie

Przebieg ewaluacji:

Prezentowany raport jest rezultatem ewaluacji zewnętrznej przeprowadzonej w szkole (lub placówce) przez wizytatorów do spraw ewaluacji. Raport z ewaluacji problemowej dotyczy jednego z przedstawionych poniżej obszarów.

Ewaluacja polega na zbieraniu i analizowaniu informacji:

- o efektach działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkoły lub placówki (na podstawie danych informujących o wynikach pracy szkoły (lub placówki) odzwierciedlonych w umiejętnościach, zachowaniach, postawach, działaniach uczniów i w osiągniętych przez nich rezultatach na różnego rodzaju testach, egzaminach),
- o procesach zachodzących w szkole lub placówce (na podstawie danych, które informują o procesach i działaniach zachodzących i podejmowanych w szkole (lub placówce), a decydujących o sposobie funkcjonowania, charakterze szkoły (lub placówki) i przede wszystkim prowadzących do pożądanego efektów),
- o funkcjonowaniu szkoły lub placówki w środowisku lokalnym, w szczególności w zakresie współpracy z rodzicami uczniów (na podstawie danych informujących o sposobie współpracy ze środowiskiem i funkcjonowaniu w środowisku oraz wykorzystaniu tych zasobów w procesie nauczania i uczenia się),
- o zarządzaniu szkołą lub placówką (na podstawie danych informujących o sposobach zarządzania decydujących o jakości działań podejmowanych w szkole lub placówce).

Ewaluacja ma na celu zebranie informacji i ustalenie poziomu spełnienia przez szkołę lub placówkę wymagań zawartych w załączniku do Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 października 2009 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego.

Szkoła lub placówka może spełniać te wymagania na pięciu poziomach:

Poziom E - oznaczający niski stopień wypełniania wymagania przez szkołę lub placówkę.

Poziom D - oznaczający podstawowy stopień wypełniania wymagania przez szkołę lub placówkę.

Poziom C - oznaczający średni stopień wypełniania wymagania przez szkołę lub placówkę.

Poziom B - oznaczający wysoki stopień wypełniania wymagania przez szkołę lub placówkę.

Poziom A - oznaczający bardzo wysoki stopień wypełniania wymagania przez szkołę lub placówkę.

Opis metodologii:

Badanie zostało zrealizowane w dniach 22-02-2011 - 25-02-2011 przez zespół wizytatorów ds. ewaluacji, w skład którego weszli Wanda Ostafin, Małgorzata Zgurska-Nowińska.

W trakcie ewaluacji w placówce zbierano informacje pochodzące z wielu źródeł - dyrektora, uczących w szkole nauczycieli, innych pracowników, uczniów, rodziców, partnerów szkoły i przedstawicieli samorządu lokalnego. Do gromadzenia danych wykorzystano metody ilościowe (ankiety w wersji elektronicznej i papierowej), jakościowe (wywiady indywidualne, grupowe, obserwację i analizę źródeł zastanych). Zestawienie metod, technik doboru próby i liczby osób, które wzięły udział w badaniach znajduje się w tabeli poniżej.

Wywiady grupowe zostały przeprowadzone po realizacji i analizie ankiet, pełniąc wobec nich funkcję wyjaśniającą.

Kategoria badanych/źródła danych	Metoda/technika	Sposób doboru próby	Wielkość próby
Dyrektor szkoły	Indywidualny wywiad pogłębiony	nd	nd
Nauczyciele	Ankieta elektroniczna (CAWI) "Szkoła, w której pracuję"	Badanie na próbie pełnej	9
	Wywiad grupowy zogniskowany (FGI)	Nauczyciele zróżnicowani pod względem stażu, nauczanego przedmiotu i pracy w zespołach zadaniowych oraz pedagog szkolny	11
Pracownicy niepedagogiczni	Wywiad grupowy zogniskowany (FGI)	Pracownicy inni niż nauczyciele	6
Uczniowie	Ankieta elektroniczna (CAWI) "Moja szkoła"	Badanie na próbie pełnej uczniów klas rok niższych od najstarszych	18
	Ankieta elektroniczna (CAWI) "Mój dzień"	Badanie na próbie pełnej uczniów najstarszych klas	19
	Wywiad grupowy zogniskowany (FGI)	Przedstawiciele trzech ostatnich roczników, dobrani losowo	13
Rodzice	Wywiad grupowy zogniskowany (FGI)	Przedstawiciele rady rodziców i rad klasowych, reprezentujący różne roczniki	13
	Ankieta audytoryjna (PAPI)	Badanie na próbie pełnej rodziców uczniów klas rok niższych od najstarszych	19
Partnerzy szkoły, przedstawiciele samorządu lokalnego	Wywiad grupowy zogniskowany (FGI)	Przedstawiciele samorządu lokalnego i instytucji wskazanych przez dyrektora jako partnerzy	1
Obserwacja lekcji		Klasy trzecie i czwarte (szkoły podstawowe), klasy pierwsze (gimnazja i szkoły ponadgimnazjalne)	nd
Obserwacja szkoły		Na zewnątrz, przed i po lekcjach, podczas przerw, podczas zajęć pozalekcyjnych	nd
Analiza dokumentów			

Informacja o szkole

Nazwa placówki	Publiczne Gimnazjum
Patron	
Typ placówki	Gimnazjum
Miejscowość	Stobierna
Ulica	
Numer	38
Kod pocztowy	39-200
Urząd pocztowy	Dębica
Telefon	0146817423
Fax	0146817423
Www	stobierna.edu.pl
Regon	69175453100000
Publiczność	Publiczna
Kategoria uczniów	Dzieci lub młodzież
Charakter	Brak specyfiki
Uczniowie, wychow., słuchacze	53
Oddziały	3
Nauczyciele pełnozatrudnieni	5
Nauczyciele niepełnozatr. (stos.pracy)	3
Nauczyciele niepełnozatr. (w etatach)	1
Średnia liczba uczących się w oddziale	17.67
Liczba uczniów przypadających na jednego pełnozatrudnionego nauczyciela	10.6
Województwo	PODKARPACKIE (18)
Powiat	Powiat dębicki (03)
Gmina	Dębica (04)
Typ gminy	
Liczba mieszkańców	
Wysokość wydatków na oświatę	
Stopa bezrobocia	

Wyniki ewaluacji:

Obszar: Procesy

Wymaganie: Szkoła lub placówka ma koncepcję pracy

Komentarz:

Z przeprowadzonego badania wynika, że szkoła ma koncepcje pracy przyjętą przez Radę Pedagogiczną i podejmuje działania z niej wynikające. Koncepcja pracy poddawana jest analizie i modyfikacjom oraz jest znana i akceptowana przez uczniów i rodziców. Poniżej wskazane zostaną argumenty, świadczące o bardzo wysokim spełnieniu tego wymagania.

Szkoła działa zgodnie z przyjętą przez Radę Pedagogiczną koncepcją pracy. Jej współautorstwo potwierdziło 8/9 ankietowanych nauczycieli. Jak wynika z analizy dokumentów, co potwierdzili również wszyscy ankietowani nauczyciele, koncepcja pracy szkoły została przyjęta przez Radę Pedagogiczną, uchwałą z dnia 14 września 2010 r. Analizowane dokumenty szkolne zawierają zapisy definiujące główne jej założenia. Nadrzędne cele gimnazjum zostały sformułowane i wyrażone w misji szkoły: "... tu czujemy się bezpiecznie, uczymy się szanować siebie nawzajem, myśleć, zdobywać wiedzę, zadziwiać, znajdować spokój i tworzyć". Jak wynika z dokumentu, głównymi zadaniami szkoły jest stworzenie równych szans edukacyjnych uczniom, kształtowanie u uczniów aktywnych postaw wobec przemian społecznych, aktywizowanie społeczności lokalnej wokół wspólnych działań na rzecz edukacji i wychowania młodzieży oraz uznanie szkoły w środowisku. Szkoła dąży do tego, aby jej uczniowie umieli w sposób dojrzały podejmować słuszne wybory, aby pracownicy szkoły mieli satysfakcję z wykonywanej pracy. Zdaniem dyrektora i nauczycieli w wywiadzie, najważniejsze założenia koncepcji pracy szkoły dotyczą m.in.: zapewnienia wysokiego poziomu kształcenia z uwzględnieniem możliwości, potrzeb i aspiracji ucznia, stworzenia przyjaznej i życzliwej atmosfery, podejmowania działań profilaktycznych i prozdrowotnych, edukacji w zakresie poradnictwa zawodowego, promocji szkoły w środowisku lokalnym oraz dbałości o bazę. Nauczyciele w wywiadzie podają ponadto, że ważnym obszarem działania szkoły jest wolontariat oraz działalność proekologiczna, która wyróżnia szkołę w środowisku. Powyższe założenia potwierdzają w wywiadzie pracownicy niepedagogiczni i uważają, że szkoła szczególnie nacisk kładzie na wychowanie i na kulturę osobistą, uczy też młodzież odpowiedzialności za podejmowane działania. Jak wynika z analizowanych dokumentów, aby misja zakończyła się sukcesem, absolwent gimnazjum powinien posiadać rzetelną wiedzę i umiejętności niezbędne do dalszego kształcenia, posiadać nawyk stałego uczenia się i doskonalenia, sprawnie posługiwać się językiem ojczystym oraz co najmniej jednym językiem obcym, umieć korzystać z dostępnych źródeł informacji (np. Internetu), cechować się wysoką kulturą osobistą, być kreatywnym i wiele innych. W swojej wizji Zespół Szkół jest miejscem respektującym potrzeby edukacyjne środowiska, a swoje działania opiera na takich wartościach jak: miłość, prawda, odpowiedzialność, profesjonalizm oraz na zgodnym współistnieniu i współpracy trzech grup: rodziców, uczniów i nauczycieli. Częścią koncepcji jest również Katalog Pożądanych Postaw Ucznia. Uczniowie gimnazjum zgodnie z katalogiem są m.in.: komunikatywni i otwarci, twórczy, wrażliwi na potrzeby innych ludzi, kulturalni, ubierają się stosownie do wieku i okoliczności, dbają o zdrowie, unikają wszelkich używek, wykorzystują możliwości jakie oferuje im szkoła.

Należy podkreślić, że szkoła prowadzi różnorodne działania, które realizują koncepcję jej pracy. Wśród wielu przykładów wymienionych przez dyrektora i nauczycieli, do najważniejszych działań, w zakresie wszechstronnego rozwoju ucznia należą: organizacja zajęć dodatkowych z różnych przedmiotów, zarówno wyrównawczych (np. z geografii, j. angielskiego, j. polskiego, matematyki, chemii, fizyki) jak i zajęć, które pomagają rozwijać zainteresowania uczniów (np.: kółko multimedialne, Koło Wolontariusza, zajęcia taneczne, koło plastyczne, koło techniczne, zajęcia sportowe, koło samorządności). W trosce o wszechstronny rozwój dzieci, szkoła umożliwia im udział w konkursach i zawodach sportowych na wszystkich szczeblach np.: wojewódzki konkurs "Jeszcze Polska nie zginęła" (II miejsce), ogólnopolski konkurs literacki (II miejsce), ogólnopolski konkurs wiedzy o bitwie pod Grunwaldem (laureat), gminny konkurs języka angielskiego (III miejsce), powiatowy konkurs ekologiczny (II miejsce), gminny konkurs wiedzy o Janie Pawle II czy Międzyszkolne Igrzyska Zimowe w Zjazdach Narciarskich. W ostatnim czasie szkoła przystąpiła do projektu "Junior media" i z uczniami tworzy komputerową gazetkę on-line. Dbając o dobre przygotowanie uczniów do zdania egzaminu gimnazjalnego oraz skutecznego kontynuowania nauki na wyższym etapie edukacyjnym, uczniowie klas II i III piszą egzaminy próbne, prowadzona jest diagnoza

"na wejściu i wyjściu" np. "Sprawdź swoją szkołę". W ramach zapewnienia uczniom bezpieczeństwa, szkoła organizuje dowozy do szkoły, w taki sposób, aby wszystkie dzieci mogły korzystać z dodatkowych zajęć pozalekcyjnych. Bezpieczeństwo zapewnia też świetlica szkolna. W ramach preorientacji zawodowej, uczniowie gimnazjum spotkają się z pracownikami Młodzieżowego Centrum Kariery w Dębicy, wyjeżdżają na "Dni otwarte" wybranych przez siebie szkół. W tym roku szkoła zgłosiła swój udział w powiatowym konkursie "Dni kariery", a uczniowie przygotowują prezentacje multimedialne na temat "Mój wymarzony zakład pracy w powiecie dębickim". Szkoła współpracuje z Mobilnym Centrum Informacji Zawodowej, dzięki czemu uczniowie korzystają z zajęć, dotyczących rozpoznawania swoich zainteresowań, wyboru drogi życiowej, badania predyspozycji zawodowych. Na zajęciach wiedzy o społeczeństwie uczniowie ćwiczą autoprezentację, rozmowę z potencjalnym pracodawcą. Dyrektor i nauczyciele uważają, że ważnym, z punktu widzenia kształtowania postaw prospołecznych jest angażowanie uczniów w różne działania na rzecz innych. W ramach wolontariatu szkoła organizuje pomoc dla chorych dzieci, sadi Pola Nadziei i zbiera fundusze na rzecz Domowego Hospicjum Jana Pawła II w Dębicy, organizuje kiermasze, uczestniczy w akcjach Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy, organizuje zbiórkę darów dla poszkodowanych w powodzi, dla osób potrzebujących na Ukrainie, zbiórkę odzieży dla dzieci z Afganistanu, uczestniczy w akcji "Góra grosza", "Pomóż i Ty" oraz "Z kolędą dla samotnych mieszkańców wsi Stobierna". Uczniowie chętnie angażują się w akcje charytatywne np.: projekt BEAFRIKA – pomoc dla Afryki, "Młodzi Misjom Diecezji Tarnowskiej", "Szlachetna paczka", zbiórka pieniężna na rzecz chorej Julii, udział w koncercie "Mikołaj dociera wszędzie" czy "Pomóż i Ty Pawełkowi". W zakresie promocji szkoły w środowisku, gimnazjum bierze udział w imprezach i uroczystościach środowiskowe np.: Piknik Ekologiczny, uroczystości dnia Patrona Szkoły "Jan Paweł II", organizuje kiermasze bożonarodzeniowe wraz z opłatkiem szkolnym, Stół Wielkanocny przy współpracy z Kołem Gospodyń Wiejskich. Należy podkreślić, że szkoła angażuje uczniów do udziału w różnorodnych projektach i programach. Znajduje to potwierdzenie we wskazanych przez dyrektora i nauczycieli przykładach, które dotyczą m.in.: Ogólnopolskiej Akcji „20 lat wspólnie”, projektu pt. "Kampania informacyjno-edukacyjna w zakresie odnowy środowiska na terenie zlewni Wisłoki", projektu „Dobre rady na odpady”, projektu "Ekonomia na co dzień" czy "Przedsiębiorczość – wychowanie przez działanie", którego głównym celem jest wszechstronny rozwój uczniów, ukierunkowany na kształtowanie kreatywnej i przedsiębiorczej postawy oraz na przygotowanie do aktywnego udziału w życiu gospodarczym kraju. Cele te, szkoła realizuje również poprzez prace uczniów w sklepiku szkolnym, prowadzonym przez Spółdzielnię Uczniowską „JUTRZENKA”. W ramach edukacji ekologicznej uczniowie uczestniczyli w programie „Dębicki model różnorodności biologicznej i krajobrazowej”. Zgromadzone przez nich informacje posłużą odtworzeniu sadu z dawnymi odmianami gatunków drzew owocowych, przy zagrodzie galicyjskiej, która będzie częścią Centrum Edukacji Ekologicznej. Inne przykłady działań, które realizują koncepcję pracy, zdaniem dyrektora i nauczycieli to udział w: Ogólnopolskim Programie Społecznym "Szkoła bez przemocy", programie profilaktycznym "Poprzez sport zapobiegamy agresji i patologii wśród dzieci i młodzieży" oraz programie "Lato, dodaj nam energii na cały rok!", w ramach których szkoła, przy współpracy Urzędu Gminy w Dębicy, zorganizowała wyjazd części uczniów gimnazjum na kolonię do Gdyni w 2009 r. a rok później do Dębicy Kaszubskiej. Kolejnym działaniem jest udział młodzieży w Międzynarodowej Konferencji Naukowej z dziedziny ekologii pt. "Działania kształtujące czystość zlewni rzek polskich" pod patronatem Ministra Rozwoju Regionalnego (IX 2010 r- Jasło) oraz w projekcie: "Narciarstwo zbliża ludzi", który jest realizowany w ramach Programu "Działaj lokalnie" przez Uczniowski Klub Sportowy "Sokół". Uczniowie szkoły uczestniczyli w kampanii "Wymieńmy się", którą uruchomiły Caritas w Polsce, wspólnie z Narodowym Bankiem Polskim. Polegała ona na zbiórce starych banknotów i monet sprzed denominacji. Całość zebranych środków została przeznaczona na pomoc dzieciom w ramach Programu "Skrzydła". W ostatnim czasie szkoła przystąpiła do nowej akcji "Wolontariat na rzecz aktywności obywatelskiej". Szkoła podejmuje wiele działań prozdrowotnych, w ramach posiadanego Certyfikatu Wojewódzkiej Sieci Szkół Promujących Zdrowie. Co roku gimnazjum bierze udział w zjazdach "Rodziny Szkół noszących imię Jana Pawła II". Założeniem koncepcji szkoły jest też systematyczne poszerzanie bazy dydaktycznej. W ostatnim czasie szkoła zakupiła kamerę, telewizor, ekran przenośny, projektor multimedialny oraz DVD.

Argumentem świadczącym o bardzo wysokim poziomie spełnienia wymagania jest fakt, że koncepcja pracy szkoły jest analizowana, co potwierdzają dyrektor oraz nauczyciele w ankiecie i w wywiadzie. Zdaniem dyrektora, koncepcja pracy szkoły jest analizowana wspólnie przez dyrektora i zespoły: wychowawczy, przedmiotowe oraz zespół do spraw ewaluacji wewnętrznej. Dzięki prowadzonej analizie, szkoła dostosowuje organizację pracy szkoły do potrzeb uczniów i lokalnego środowiska. Dyrektor i nauczyciele zgodnie podali wnioski wynikające z tej analizy np: wprowadzić comiesięczne konsultacje w celu usprawnienia przepływu informacji szkoła- rodzic- szkoła, angażować uczniów w akcje charytatywne oraz zachęcać do propagowania idei wolontariatu i działań na rzecz wspólnego dobra (projekt pt. "Wolontariat na rzecz aktywności obywatelskiej"). Nauczyciele w wywiadzie dodatkowo podali wniosek, dotyczący systematycznego zapoznawania rodziców z osiągnięciami szkoły w formie multimedialnej oraz modernizacji pracowni komputerowej, aby każdy uczeń miał osobne stanowisko, stosownie do przepisów prawa. Dyrektor podaje, że w analizie i modyfikacji koncepcji pracy szkoły uczestniczyli dyrektor

szkoły, cała rada pedagogiczna, rodzice, uczniowie i pracownicy niepedagogiczni, co potwierdza też zdecydowana większość ankietowanych nauczycieli (8/9).

Wynikiem analiz, prowadzonych przez dyrektora i nauczycieli, jest modyfikacja koncepcji pracy szkoły. Do najważniejszych zmian należy zaliczyć: zapewnienie uczniom większego poczucia bezpieczeństwa poprzez zorganizowanie dodatkowych dowozów, zapewnienie opieki świetlicowej, powołanie zespołu nauczycieli do spraw promocji szkoły, opracowanie i wdrożenie regulaminów np.: dyskotek, korzystania z boiska szkolnego. W ramach skutecznej współpracy z rodzicami, szkoła wprowadziła indywidualne, comiesięczne konsultacje nauczycieli z rodzicami, aby wspólnie monitorować rozwój dzieci i rozwiązywać na bieżąco problemy wychowawcze. Nauczyciele w wywiadzie grupowym uznali, że zmiany w koncepcji dotyczyły też modyfikacji zasad Wewnątrzszkolnego Oceniania ("bonusy" za dobre zachowanie).

Na zakończenie warto dodać, że istniejąca w szkole koncepcja pracy szkoły jest znana uczniom i rodzicom, i akceptowana przez nich. Rodzice byli zapoznani z koncepcją pracy szkoły na zebraniu ogólnoszkolnym i klasowym przez dyrektora i wychowawców, zaś uczniowie o kierunkach pracy szkoły, dowiedzieli się podczas lekcji wychowawczych oraz na apelu. Założenia koncepcji dostępne są też na stronie internetowej szkoły i na gazetce Samorządu Uczniowskiego. Wśród wielu działań, które uczniowie i rodzice akceptują jest wolontariat i ekologia. Rodzice podkreślają otrzymanie przez szkołę tytułu "Eko - Szkoły" zaś przez ucznia, tytułu "Eko-Uczeń". Na pytanie co się uczniom najbardziej w szkole podoba odpowiedzieli, że: atmosfera, "która jest miła, przyjazna, pomiędzy wszystkimi: uczniami, nauczycielami, pracownikami szkoły" i stwierdzili, że "atmosfery lepszej nie może być". Podkreślili zaangażowanie nauczycieli w realizowane działania, w tym zawody sportowe i konkursy: "Nasza wychowawczyni bardzo nam pomagała, spotykała się z nami i dzięki niej zdobyliśmy nagrodę i pojechaliśmy do Sejmu". Według ankietowanych uczniów, zaangażowanie nauczycieli przejawia się także w pomocy uczniom w nauce: "Zawsze możemy prosić o pomoc i nauczyciel nam wytłumaczy" czy "Nauczyciel tłumaczy do skutku, jeżeli zgłosimy, że czegoś nie rozumiemy". Zdaniem uczniów, nauczyciele traktują ich indywidualnie. Uczniowie doceniają wyjazdy letnie, organizowane przez szkołę (np. nad morze) jako nagrodę za wysokie wyniki nauce. Gimnazjaliści uważają, że zbyt mała jest ilość dyskotek oraz "dłuższych" wycieczek. Wielu uczniów byłoby zadowolonych z likwidacji mundurków. Uczniowie podkreślają, że znają koncepcję pracy, gdyż są jednocześnie jej realizatorami.

Przedstawione powyżej argumenty wskazują na bardzo wysoki poziom spełnienia wymagania.

Poziom spełniania wymagania: A

Wymaganie: *Oferta edukacyjna umożliwi realizację podstawy programowej*

Komentarz:

Z przeprowadzonego badania wynika, że oferta edukacyjna gimnazjum wynika z podstawy programowej. Dokonana analiza prowadzi do wniosku, że oferta edukacyjna odpowiada potrzebom uczniów i rynku pracy, jest modyfikowana, wzbogaćana i umożliwia rozwój zainteresowań uczniów. Poniżej zostaną przedstawione argumenty, świadczące o bardzo wysokim poziomie spełnienia wymagania.

Oferta edukacyjna jest spójna oraz zgodna z potrzebami uczniów, co potwierdzają dyrektor i nauczyciele w wywiadzie, wskazując jednocześnie, że szkolny zestaw programów nauczania zawiera wszystkie elementy podstawy programowej: cele, treści, sposób ich realizacji, formy pracy z uczniami oraz możliwości szkoły. Informacje na temat potrzeb uczniów, szkoła pozyskuje z ankiet oraz bezpośrednich rozmów z nimi. Również rodzice na spotkaniach zgłaszają potrzeby swoich dzieci. Najważniejsze działania szkoły, z punktu widzenia potrzeb edukacyjnych uczniów, zdaniem nauczycieli dotyczą organizacji zajęć pozalekcyjnych (np.: zajęcia taneczne, sportowe, rekreacyjno-sportowe), przygotowania uczniów do konkursów: "My przedstawiamy uczniom ofertę, a oni sobie sami wybierają". Zgodnie z potrzebami uczniów, szkoła realizuje stosowny rodzaj zajęć artystycznych (np.: malowanie na szkle, linoryt, haft krzyżykowy), technicznych (modelarstwo) i sportowych (piłka siatkowa). Szkoła, według nauczycieli, stosownie do potrzeb rodziców i uczniów, zorganizowała dodatkowe dowozy w celu zapewnienia bezpieczeństwa uczniom, którzy biorą udział w zawodach czy rekolekcjach. Uczniowie, zdaniem nauczycieli, określają swoje potrzeby odnośnie organizowania zajęć rekreacyjnych: "to jest głównie inicjatywa dzieci: ogniska, dyskoteki, wycieczki, zajęcia sportowe, piknik na śniegu". Ankietowani uczniowie podają, że ich potrzebą jest rozwój zainteresowań np.: sportowych, muzycznych, nauka języków obcych, przedmiotów humanistycznych i matematyczno - przyrodniczych. Chcą znać zasady dobrego wychowania, gdyż ich zdaniem

"jest to jest bardzo przydatne w życiu". Najbardziej zależy im na tym, aby być dobrym kolegą, życzliwym i nieść pomoc innym. Zdecydowana większość (15/18) ankietowanych uczniów, twierdzi, że szkoła umożliwia im naukę się tych najważniejszych dla nich rzeczy. Pomimo, że wszyscy ankietowani rodzice (19) potwierdzają, że szkoła zaspokaja potrzeby edukacyjne ich dziecka, to jednocześnie wskazali obszary, na które szkoła powinna zwrócić jeszcze większą uwagę. Jako przykład podali potrzebę zorganizowania zajęć dodatkowych z matematyki, fizyki oraz chemii, zajęć rozwijających zainteresowania uczniów (muzyczne, gry na instrumentach muzycznych, harcerstwo), wdrożenia skuteczniejszych metod pracy nauczycieli na zajęciach (ćwiczenia laboratoryjne z fizyki i chemii), rozwoju w dziedzinie języków obcych, zwiększenia ilości godzin zajęć sportowych oraz motywowania uczniów do zajęć dodatkowych.

Argumentem potwierdzającym bardzo wysoki poziom spełnienia wymagania jest fakt, że oferta edukacyjna szkoły, uwzględnia kształtowanie u uczniów kompetencji potrzebnych na rynku pracy, co potwierdza dyrektor. W tym celu, jak podają nauczyciele i dyrektor w wywiadzie, gimnazjum kładzie nacisk na rozwój umiejętności stosowania technologii informacyjnej w życiu codziennym (pozaekcyjne zajęcia multimedialne), posługiwanie się językiem obcym w życiu (dodatkowe zajęcia pozaekcyjne z j. angielskiego i j. niemieckiego), rozwijanie umiejętności prezentacji (np. zajęcia z wiedzy o społeczeństwie, j. polski), rozbudzanie potrzeby ciągłego doskonalenia, rozwoju i uczenia się przez całe życie, kształcenie umiejętności pracy w zespole i rozwiązywania problemów, poprzez różne metody pracy na zajęciach (projekt, debata, praca grupowa, dyskusja) i mobilizowanie uczniów do uczestnictwa w projektach edukacyjnych i konkursach, daje możliwość uzyskania karty motorowerowej. Gimnazjum, w opinii dyrektora i nauczycieli, stawia na rozwój odpowiednich postaw, w tym samodzielności i przedsiębiorczości (np.: realizacja projektu "Przedsiębiorczość – wychowanie przez działanie", praca w Spółdzielni Uczniowskiej). Kształtuje też wiarę w swoje możliwości (udział uczniów w Sesji Rady Gminy Dębica i prezentowanie swoich działań), rozwija postawy otwartości na świat i na potrzeby innych (Klub Wolontariusza i akcje charytatywne), uczy kultury osobistej, prowadzenia zdrowego stylu życia (np.: organizowanie wypoczynku zimowego i letniego, realizacja programu "Trzymaj Formę", organizacja rajdów, wycieczek pieszych, rowerowych, Bicyklomania 2008, Bieg Niepodległościowy). Szkoła wspomaga uczniów w wyborze przyszłego zawodu, a także dalszej ścieżki kariery w edukacji. W tym celu organizuje m.in.: spotkania z doradcą zawodowym, współpracuje z Młodzieżowym Centrum Kariery w Dębicy. Według dyrektora i nauczycieli, szkoła uczy podejmowania inicjatyw i decyzji, poczucia własnej wartości (udział w akcjach, projektach, programach). Również partnerzy w wywiadzie potwierdzają, że uczniowie nabywają kompetencje potrzebne na rynku pracy m.in.: szkoła uczy młodzież wyszukiwania informacji, korzystania z różnych źródeł wiedzy, prowadzenia dyskusji, zdrowej rywalizacji i wzajemnej akceptacji. Uczy też poszanowania prawa.

Warto zwrócić uwagę, że realizacja podstawy programowej jest monitorowana, co potwierdzają nauczyciele i dyrektor w wywiadzie. Podaje on, że w tym celu został opracowany "Arkusze rytmiczności podstawy programowej", który jest narzędziem wewnętrznego nadzoru pedagogicznego. W ramach monitoringu, dyrektor m.in.: kontroluje dzienniki lekcyjne, prowadzi obserwacje zajęć, analizuje badania osiągnięć edukacyjnych oraz wyniki egzaminów próbnych. Opracowane w wyniku monitorowania wnioski, zdaniem nauczycieli dotyczą: np.: pozyskiwania środków na wyjazdy uczniów do teatru, muzeum, zaplanowania w programie wycieczek krajoznawczych edukacji kulturalnej, zwiększenia ilości godzin z określonych przedmiotów, w celu lepszego przygotowania uczniów do egzaminu zewnętrznego. Uzupełniając przykłady wniosków, podanych przez nauczycieli, dyrektor wymienia dodatkowo: efektywne organizowanie zastępstw, doposażenie szkoły w pomoce dydaktyczne, sprzęt multimedialny i sportowy. W celu zapewnienia rytmiczności realizacji podstawy programowej, szkoła podjęła wniosek organizowania apeli szkolnych, jedynie na godzinach wychowawczych oraz organizowania zawodów, wycieczek, wyjść i imprez szkolnych, w taki sposób, by uczniowie mieli możliwość uczestniczenia w zajęciach lekcyjnych. Oferta edukacyjna jest modyfikowana, wzbogacana i umożliwia rozwój zainteresowań uczniów.

Kolejnym argumentem świadczącym o bardzo wysokim poziomie spełnienia wymagania jest fakt, że oferta edukacyjna szkoły jest modyfikowana w celu umożliwienia pełniejszego rozwoju uczniów. Znajduje to potwierdzenie we wskazanych przez dyrektora i nauczycieli przykładach. Według dyrektora, zmiany dotyczą przydziału godzin do dyspozycji dyrektora, organizowania różnego typu zajęć dodatkowych oraz rozwijających zainteresowania uczniów. Corocznie, zgodnie z potrzebą młodzieży, zmianie ulega oferta zajęć fakultatywnych: artystycznych, technicznych, z wychowania fizycznego oraz oferta spędzania czasu wolnego podczas ferii zimowych i letnich. Dyrektor twierdzi, że szkoła przygotowuje dla uczniów bogatą ofertę konkursów na szczeblu szkolnym, gminnym, powiatowym, wojewódzkim, ogólnopolskim, w których biorą udział i osiągają sukcesy. W uzupełnieniu wypowiedzi dyrektora, ankietowani nauczyciele uznali, że zmiany w ofercie szkoły dotyczyły organizacji: dodatkowych zajęć przygotowujących uczniów do egzaminu gimnazjalnego, stałych, comiesięcznych konsultacji z rodzicami, zajęć profilaktycznych w czasie ferii zimowych i letnich, których oferta jest stale dostosowywana do potrzeb i zainteresowań uczniów, poszerzenia bazy dydaktycznej. Ważna zmiana w ofercie

edukacyjnej szkoły, w opinii respondentów, dotyczy działań wolontariatu, realizacji projektów, przyznawania "bonusów" za zachowanie, wydłużenia czasu pracy świetlicy szkolnej oraz modernizacji sali komputerowej. Zmiany w ofercie szkoły wskazali też partnerzy, a jako przykład podali udział uczniów w Polach Nadziei. Ankietowani uczniowie (12/18) i rodzice (16/19) twierdzą, że szkoła pomaga rozwijać zainteresowania uczniów.

Na zakończenie warto dodać, że szkoła realizuje nowatorskie rozwiązania programowe. W wywiadzie dyrektor i nauczyciele podają wiele przykładów, które stanowią potwierdzenie tego sądu. Do najważniejszych rozwiązań programowych, uważanych za nowatorskie, ich zdaniem, należą: działania szkolnego Klubu Wolontariusza, realizacja projektu "Wolontariat na rzecz aktywności obywatelskiej" organizowany przez Kancelarię Sejmu w porozumieniu z Ministerstwem Edukacji Narodowej, Fundacją Centrum Edukacji Obywatelskiej i fundacją Projekt: Polska, udział uczniów w Ogólnopolskiej Akcji „20 lat wspólnie” w ramach Roku Historii Najnowszej. Zespoły uczniów pod opieką nauczyciela gromadziły materiały, przeprowadzały wywiady ze swoimi rodzinami i sąsiadami na temat zmian, jakie zaszły w Gminie Dębica. Na tej podstawie stworzyły prezentacje multimedialne, poświęcone osiągnięciom władz lokalnych, które zostały umieszczone na Interaktywnej Mapie Polski oraz zaprezentowane w Sali Kolumnowej Sejmu. Innym działaniem nowatorskim, realizowanym w szkole, zdaniem dyrektora, jest udział w projekcie informacyjno-edukacyjnym w zakresie gospodarowania odpadami pt. „Kampania informacyjno-edukacyjna w zakresie odnowy środowiska na terenie zlewni Wisłoki”. Zadaniem uczniów było przekazanie mieszkańcom wsi niezbędnych informacji, dotyczących zasad segregowania odpadów w domach oraz zebrania uwag w tym zakresie. Uczniowie przeprowadzali ankietę, dokonali jej analizy, a wyniki szkoła przekazała do gminy Dębica i Związku Gmin Dorzecza Wisłoki. Jak podaje dyrektor, działania te służyć będą usprawnianiu gospodarki odpadami w gminie. Kolejnym przykładem nowatorstwa, realizowanego w gimnazjum są "Międzyszkolne Igrzyska Zimowe w Zjazdach Narciarskich", których celem jest integracja młodzieży szkolnej z gminy Dębica i powiatu dębickiego oraz popularyzacja masowej kultury fizycznej jako formy aktywnego wypoczynku. Nauczyciele w wywiadzie dodatkowo, jako przykład nowatorskich rozwiązań, podali realizację programu "Junior Media... i tworzysz gazetę", realizację Projektu: „Narciarstwo zbliża ludzi”, w ramach Programu „Działaj lokalnie” przy współpracy Stowarzyszenia Dębicki Klub Biznesu, Gminy Dębica oraz Akademii Rozwoju Filantropii w Polsce, finansowany ze środków Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności. Celem Projektu jest integracja i aktywizacja środowiska lokalnego – dzieci, młodzieży i rodziców, we współpracy z sołectwem – poprzez pożyteczne zagospodarowanie ich czasu wolnego, dzięki popularyzacji narciarstwa i organizacji imprezy środowiskowej.

Przedstawione powyżej argumenty uzasadniają bardzo wysoki poziom spełnienia wymagania.

Poziom spełnienia wymagania: A

Wymaganie: *Procesy edukacyjne mają charakter zorganizowany*

Komentarz:

Z przeprowadzonego badania wynika, że procesy edukacyjne zachodzące w szkole mają charakter zorganizowany. Są one planowane i ukierunkowane na zwiększenie efektywności procesu uczenia się. Podlegają monitorowaniu, a sformułowane wnioski służą ich doskonaleniu. Wskazane poniżej argumenty, potwierdzają spełnienie tego wymagania.

W szkole wykorzystuje się zalecane warunki i sposoby realizacji podstawy programowej. Z wywiadu z dyrektorem wynika, że uwzględnia się je, tworząc szkolny zestaw programów nauczania. Ankietowani nauczyciele i dyrektor w wywiadzie wymieniają zalecane warunki i sposoby realizacji podstawy programowej, wykorzystywane w nauczaniu poszczególnych przedmiotów m. in.: stosowanie metod aktywizujących, organizowanie zajęć zwiększających szanse edukacyjne dla uczniów mających trudności w nauce języka polskiego oraz dla uczniów, którzy mają szczególne zdolności - językowe, literackie, kulturowe, zapewnienie uczniom kontynuacji nauki języka obcego nowożytnego nauczanego w szkole podstawowej, stosowanie metody projektu edukacyjnego, korzystanie z obserwacji bezpośrednich dokonywanych przez uczniów w trakcie zajęć w terenie i wycieczek oraz jak najczęstsze nawiązywanie do regionu, w którym uczeń mieszka, wykonywanie doświadczeń bezpośrednio przez uczniów, prowadzenie zajęć wychowania fizycznego w sali sportowej bądź na boisku szkolnym, dostosowanie rodzaju zajęć artystycznych do zainteresowań uczniów, szerokie uwzględnienie problematyki ojczyściej i regionalnej w realizowanych treściach. Ograniczeniem w stosowaniu zalecanych warunków i sposobów realizacji podstawy programowej, jakie podają w wywiadzie nauczyciele, jest brak środków finansowych na organizację wyjazdów do teatru, muzeum itp.

Należy podkreślić, że procesy edukacyjne są w szkole planowane. Jak podaje dyrektor w wywiadzie, nauczyciele planują indywidualnie oraz zespołowo działania w zakresie dydaktyki, wychowania i opieki. W tym celu, na początku każdego roku szkolnego, opracowują swoje plany pracy i plany pracy funkcjonujących w szkole zespołów. Następnie wszyscy nauczyciele tworzą lub modyfikują koncepcję pracy szkoły, która jest uzgadniana z rodzicami i uczniami. Zasadnicze elementy planu realizacji procesów edukacyjnych na dany rok szkolny znajdują się również w programie wychowawczym i programie profilaktyki. Planowanie procesów edukacyjnych potwierdzają wszyscy ankietowani nauczyciele (9) i dodają, że w ich planowaniu uwzględniają: możliwości i potrzeby uczniów, czas potrzebny do zrealizowania poszczególnych treści, organizację roku szkolnego i liczebność klas.

Z analizy zgromadzonego materiału badawczego wynika, że procesy edukacyjne przebiegające w szkole są monitorowane. Dyrektor w wywiadzie stwierdza, że monitoring procesów edukacyjnych prowadzony był w szkole zarówno w tym jak i poprzednim roku szkolnym poprzez poszczególnych nauczycieli, zespoły przedmiotowe, pedagoga szkolnego oraz dyrektora szkoły. Monitorowanie procesów edukacyjnych potwierdzają także wszyscy ankietowani nauczyciele (9). Z wywiadu z dyrektorem i ankiety dla nauczycieli wynika, że procesy dydaktyczne monitorowane są na bieżąco np. poprzez analizę: dokumentacji przebiegu nauczania, realizacji podstawy programowej, wyników bieżących sprawdzianów wiedzy i umiejętności, wyników klasyfikacji śródrocznej i rocznej, wyników egzaminów próbnych i zewnętrznych, wyników diagnozy na "wejściu" i "wyjściu", osiągnięć uczniów w konkursach i zawodach sportowych, wytworów prac uczniów oraz poprzez obserwację zajęć lekcyjnych i pozalekcyjnych. Dyrektor i nauczyciele podają też sposoby monitorowania procesów wychowawczo-opiekuńczych m.in. analizę: frekwencji uczniów na zajęciach edukacyjnych, stopnia realizacji zadań wychowawczych zawartych w programie wychowawczym oraz planach wychowawczych, ocen z zachowania, poczucia bezpieczeństwa uczniów w szkole oraz zagrożeń wynikających z uzależnień. Nauczyciele podają w ankiecie, jakie pytania są stawiane podczas monitoringu: Co można zmienić w ofercie szkoły, aby udoskonalić/uatrakcyjnić procesy edukacyjne?, Jakimi metodami pracować, by były one skuteczne?, Jak motywować uczniów, aby chcieli się uczyć?, Jakie działania należy podjąć, aby uczniowie byli aktywni?, Czy podstawa programowa jest rytmicznie realizowana?, Co uczniom podoba się na zajęciach?, Co chcieliby zmienić? i wiele innych.

Należy dodać, że wnioski sformułowane w wyniku monitoringu są wykorzystywane do planowania procesów edukacyjnych. Dyrektor i nauczyciele w wywiadzie zgodnie podają przykłady wykorzystania tych wniosków: zmiana programów nauczania i podręczników z historii i wiedzy o społeczeństwie oraz języka angielskiego, wprowadzenie diagnozowania uczniów klas I i II z przedmiotów matematyczno-przyrodniczych, humanistycznych i języków obcych, zwiększenie (do trzech) liczby egzaminów próbnych w klasie III, nowelizacja zasad wewnątrzszkolnego oceniania zachowania, wprowadzenie konsultacji dla rodziców (w celu lepszego przepływu informacji), wydłużenie czasu pracy świetlicy szkolnej (aby wszystkie dzieci mogły korzystać z zajęć pozalekcyjnych), wprowadzenie zeszytu monitoringu wykorzystania pracowni komputerowej (w celu jej częstszego wykorzystania na zajęciach innych niż informatyka), zmiana niektórych procedur (np. regulaminu dyskotek, wycieczek, przebywania na boisku szkolnym, zachowania w czasie przerw międzylekcyjnych).

Kolejnym argumentem, potwierdzającym spełnienie wymagania, jest organizowanie procesów edukacyjnych w sposób sprzyjający uczeniu się. W opinii wszystkich ankietowanych nauczycieli (9), szkoła zapewnia im możliwość korzystania z potrzebnych podczas zajęć pomocy dydaktycznych, a pomieszczenia, w których prowadzą zajęcia, sprzyjają osiągnięciu zamierzonych celów. Potwierdza to również obserwacja zajęć i obserwacja szkoły, w wyniku której stwierdzono, że sale lekcyjne są przestronne, ich wielkość odpowiednia jest do liczebności klas. Analiza podziału godzin potwierdza, że skonstruowany jest on w sposób sprzyjający uczeniu się (liczba godzin zajęć edukacyjnych dla poszczególnych klas jest rozłożona równomiernie na poszczególne dni tygodnia, a zajęcia edukacyjne każdego dnia są różnorodne). Większość ankietowanych rodziców (15/19) uważa, iż plan lekcji jest ułożony tak, że sprzyja uczeniu się. Potwierdzają to uczniowie klasy III w ankiecie, którzy w większości (14/19) podają, że nie czują zmęczenia z powodu liczby zajęć w szkole. Pomimo, że rodzice i uczniowie klasy III twierdzą, że ułożenie planu lekcji sprzyja uczeniu się, 14/18 ankietowanych drugoklasistów czuje się zmęczona z powodu liczby zajęć w szkole.

Stosowane w szkole metody nauczania sprzyjają uczeniu się. Nauczyciele w ankiecie oraz wywiadzie potwierdzają stosowanie metod nauczania, które mają na celu zwiększenie aktywności uczniów i ich poczucia odpowiedzialności za proces uczenia się i wymieniają niektóre z nich: metodę projektu, ćwiczeń praktycznych, gier i zabaw dydaktycznych, dyskusję, debatę, eksperyment, burzę mózgow, metaplan i inne. Analizując ankiety można stwierdzić, że stosują również pracę w grupach oraz wykorzystują technologię informacyjną. Wszyscy ankietowani

uczniowie klasy III (19) potwierdzili, że w dniu badania pracowali w grupach, wykonując zadania oraz mieli możliwość postawienia pytania i poszukiwania odpowiedzi na nie. Ankietowani uczniowie deklarują też, że byli tego dnia zaciekawieni podczas zajęć w szkole (17/19) i aktywnie uczestniczyli w zajęciach (18/19). Pracę w grupach na zajęciach edukacyjnych potwierdzają też wszyscy ankietowani uczniowie klasy II (18), a rozwiązywanie problemów sformułowanych przez nauczycieli lub uczniów - zdecydowana ich większość (17/18). Z obserwacji wynika, że szkoła stwarza możliwość korzystania z technologii informatyczno-komunikacyjnych w pracy uczniów i nauczycieli. Szkoła posiada pracownię komputerową z dostępem do Internetu (20 stanowisk), projektory multimedialne (2), laptopy (2). Internet dostępny jest w całym budynku. Nauczyciele wraz z uczniami mogą w zasadzie bez większych przeszkód korzystać z pracowni na innych zajęciach edukacyjnych niż informatyka. Ankietowani uczniowie klasy II (18 osób) wskazują urządzenia i pomoce często wykorzystywane na lekcjach. 16 z nich wymienia komputer, 15 - Internet, a 10 - projektor. W wyniku obserwacji lekcji stwierdzono, że zastosowane metody były skuteczne i adekwatne do ich celu. Nauczyciele w różny sposób zachęcali uczniów do podejmowania aktywności. Motywowali słowną pochwałą, oceną, dodatkowymi punktami. Prowadzący stwarzali uczniom możliwość samodzielnego wykonania zadań ale i stosowali formy pracy zespołowej. Uczniowie na wszystkich zajęciach pracowali w grupach. Nauczyciele interesowali się pracą każdej z grup, zachęcali do pracy, udzielali wskazówek, podpowiadali źródło, w którym uczniowie mogą znaleźć potrzebne informacje. Stwarzali uczniom w trakcie lekcji sytuacje, w których mogli rozwiązywać problemy. Przykładami działań nauczycieli, które nakierowane są na zwiększenie efektywności procesu uczenia się w szkole, podanymi w wywiadzie przez dyrektora są m.in.: stosowanie metod aktywizujących, metody problemowej, eksperymentu, projektu edukacyjnego i pokazu, wykorzystywanie w pracy z uczniami filmów i programów edukacyjnych, technologii komputerowej i informacyjnej, organizowanie pracy w grupach. Według dyrektora, nauczyciele stosują także zróżnicowane metody wspierania uczniów procesie uczenia się, np.: wspomagają uczniów w planowaniu indywidualnego rozwoju, przekazują uczniom informację zwrotną zawartą w ocenie, dostosowują wymagania, przyznają nagrody, promują osiągnięcia uczniów w środowisku oraz dostrzegają każdy sukces ucznia. Monitorowanie jakości i efektywności procesu uczenia się uczniów potwierdza dokumentacja szkolna. Szkoła posiada dokumenty z analizy próbnych i właściwych egzaminów gimnazjalnych. Nauczyciele przygotowują pisemne sprawozdania z analizy części humanistycznej, matematyczno-przyrodniczej i językowej oraz określają zagadnienia, z którymi uczniowie dobrze sobie poradzili, a z którymi mieli problemy, formułują też wnioski do pracy. Szkoła przygotowuje też dokładną analizę z precyzyjnymi wnioskami, dotyczącymi badania wyników nauczania (geografia, język angielski, matematyka, historia, wiedza o społeczeństwie). Po przeprowadzonym badaniu wyników nauczania, nauczyciele formułują uwagi i wnioski dotyczące całej klasy w "Karcie badania osiągnięć uczniów". Prowadzono też diagnozy, z których sporządzono dokładne analizy: "Ortografia i interpunkcja", "Działania pamięciowe na liczbach naturalnych", "Działania na liczbach wymiernych". Dyrektor w ramach nadzoru pedagogicznego monitoruje efektywność poprzez obserwację zajęć. Zapisy świadczące o monitorowaniu jakości i efektywności procesu uczenia się uczniów znajdują się też w protokołach Rady Pedagogicznej. W szkole widoczne są informacje o sukcesach uczniów. Na korytarzach szkolnych, w salach lekcyjnych wyeksponowane są dyplomy, prace uczniów, puchary oraz zdjęcia uczniów wyróżniających się w nauce.

Ważnym jest, że ocenianie uczniów daje im informację o postępach w nauce. Wszyscy ankietowani nauczyciele (9) twierdzą, że przekazują uczniom informację zwrotną uzasadniającą ocenę, przy czym 4 ankietowanych czyni to zawsze, a 5 - prawie zawsze. Z wypowiedzi nauczycieli wynika, że w informacji zwrotnej podkreślają co uczeń zrobił dobrze, a nad jakimi zagadnieniami powinien jeszcze popracować, aby osiągnąć zamierzony cel, jakie wiadomości i umiejętności uczeń już opanował, a jakie jeszcze musi powtórzyć. Informują, gdzie szukać potrzebnych informacji, z czyjej pomocy uczeń może skorzystać, do czego mu się przyda posiadana wiedza, jakie uczeń ma możliwości poprawy oceny i kiedy nauczyciel może mu udzielić dodatkowych wskazówek. Wszyscy ankietowani uczniowie (18) twierdzą, że wiedzą, dlaczego otrzymali taką, a nie inną ocenę. Z analizy ankiety wynika również, że nauczyciele wystawiając ocenę, odnoszą się do tego, co uczeń umiał lub wiedział wcześniej (co potwierdza 15/18 uczniów) oraz odnoszą się do wcześniejszych osiągnięć lub trudności uczniów (jak twierdzi 12/18).

Ocenianie uczniów motywuje ich do dalszej pracy. Potwierdzają to wszyscy ankietowani nauczyciele (9) i większość ankietowanych rodziców (14/19) oraz opinia uczniów wyrażona w ankiecie. Na temat swojego samopoczucia podczas oceniania wypowiedziało się w ankiecie 18 uczniów: 14 z nich otrzymując ocenę jest zadowolonych, 13 wie, co ma poprawić, 12 postanawia, że się poprawi, a 11 ma ochotę się uczyć. Większość ankietowanych uczniów potwierdza też, że nauczyciele rozmawiają z nimi na temat przyczyn sukcesów oraz przyczyn trudności w nauce. Z wywiadu z uczniami także wynika, że wiedzą, dlaczego otrzymali taką, a nie inną ocenę i mają poczucie, że są sprawiedliwie oceniani: "Nie ma tak, że jeden jest lepszy, a drugi gorszy", "Jeżeli ktoś miałby jakieś wątpliwości co do swojej oceny, to się idzie do nauczyciela i się wyjaśnia". Gimnazjaliści podkreślają, że mają możliwość poprawienia oceny: "Ocenę można poprawić, z tym, że jest reguła: ma się na to dwa tygodnie",

"Wszystkie oceny można poprawiać np. z odpowiedzi, ze sprawdzianów".

Warto podkreślić, że informacja o postępach w nauce pomaga uczniom uczyć się. Gimnazjaliści w wywiadzie grupowym podają, że w szkole rozmawia się o tym, jak się uczyć i deklarują, że te rozmowy pomagają im w nauce. Twierdzą, że najczęściej rozmawia się na ten temat na godzinach z wychowawcą klasy. Dodają, że niektórzy nauczyciele wyjaśniają, w jaki sposób zapamiętywać informacje na prowadzonych przez nich zajęciach edukacyjnych, z czym kojarzyć wiadomości, podpowiadają skuteczne techniki uczenia się. Znajduje to potwierdzenie w wynikach ankiety dla uczniów klasy II, którzy w większości (12/18) twierdzą, że nauczyciele rozmawiają z nimi o postępach w nauce i dzięki temu wiedzą, jak się uczyć. Podobną informację przekazali ankietowani uczniowie klasy III, którzy w większości (16/18) podali, że w dniu ankietowania dostali od nauczyciela wskazówkę, która pomogła im się uczyć. Także zdaniem większości rodziców (15/19), informacja o wynikach dziecka, uzyskana od nauczycieli, pomaga mu się uczyć. Zdecydowana większość ankietowanych rodziców (18/19) twierdzi, ich dziecko potrafi się uczyć.

Następny argument, który potwierdza spełnianie wymagania, to monitorowanie osiągnięć uczniów. Ankietowani nauczyciele (9) deklarują, że monitorują osiągnięcia wszystkich uczniów. Nauczyciele i dyrektor szkoły podają w wywiadzie sposoby tego monitorowania. Zgodnie twierdzą, że monitorowaniu osiągnięć służą m.in.: sprawdziany, kartkówki, dyktanda, odpowiedzi ustne, obserwacja uczniów. Dodają, że monitoring prowadzony jest poprzez analizę: ocen bieżących, śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych z zajęć edukacyjnych i zachowania, wyników diagnozy "na wejściu i wyjściu", wyników egzaminów próbnych i końcowych, konkursów, zawodów sportowych, frekwencji i prac uczniów. Z wypowiedzi nauczycieli wynika, że dwa razy w roku szkolnym prowadzony jest monitoring osiągnięć matematycznych uczniów wszystkich klas w ramach projektu edukacyjnego "Lepsza szkoła", we współpracy z Gdańskim Wydawnictwem Oświatowym. Nauczyciele dodają, że przy monitoringu współpracują też z Ośrodkiem Diagnostyki Edukacyjnej wydawnictwa WSiP, uczestnicząc w projekcie "Sprawdź swoją szkołę". W ramach tego projektu przeprowadzają badanie osiągnięć uczniów klasy II ze wszystkich przedmiotów. Natomiast próbny egzamin w klasie III, jest elementem programu edukacyjnego "Egzamin gimnazjalny z Operonem". Poza tym, w klasie III przeprowadza się trzy próbne egzaminy wewnętrzne, których wyniki są dokładnie analizowane i wyciągane wnioski. Nauczyciele wskazują też, że w każdej klasie prowadzony jest monitoring osiągnięć uczniów w zakresie ortografii i interpunkcji. To badanie prowadzone jest we wrześniu i w czerwcu, następnie analizuje się jego wyniki i formułuje wnioski. Kolejnym sposobem monitorowania osiągnięć uczniów, podanym w wywiadzie przez nauczycieli, jest analiza EWD (edukacyjnej wartości dodanej). Wykorzystując wyniki monitoringu, na półrocze i na koniec roku szkolnego przygotowuje się tablicę "Nasi najlepsi", zawierającą zdjęcia i nazwiska wyróżniających się uczniów. Dyrektor w wywiadzie formułuje pytania, na które szkoła poszukuje odpowiedzi, monitorując osiągnięcia uczniów: Czy uczeń osiągnął sukces na miarę swoich możliwości?, Co zrobić, aby uczniowie osiągnęli lepsze wyniki?, Jaka jest jakość nauczania w szkole?, Czy metody nauczania są adekwatne do potrzeb i możliwości naszych uczniów?, Jak planować dalszą pracę z uczniem? i wiele innych.

Ważnym jest, że wnioski z monitorowania osiągnięć uczniów są wdrażane. Potwierdzają to dyrektor i nauczyciele w wywiadzie i podają przykłady wniosków sformułowanych w wyniku monitoringu: w związku z mało zadowalającymi wynikami egzaminów zewnętrznych z języka angielskiego, wprowadzić diagnozę zewnętrzną umiejętności językowych uczniów już w klasie I i II oraz zorganizować zajęcia pozalekcyjne z tego przedmiotu; zmienić szkolny plan nauczania, przydzielając dodatkowo 1 godzinę tygodniowo na zajęcia edukacyjne z matematyki w klasie I i języka polskiego w klasie II oraz dodatkowo 1 godzinę na realizację zajęć matematyki, fizyki i geografii w klasie III; zwiększyć zaangażowanie rodziców w kontrolę efektów osiąganych przez dzieci poprzez zorganizowanie regularnych konsultacji. Przykładem wdrożonego wniosku, podanym w wywiadzie przez dyrektora i nauczycieli, jest również zorganizowanie pomocy koleżeńskiej i przydzielanie nagród dla uczniów wzorowo się zachowujących ("bonusy").

Warto podkreślić, że nauczyciele stosują zróżnicowanie metody wspierania uczniów w procesie uczenia się. Przykłady stosowanych metod wspierania, potwierdzające ten fakt, podają w ankiecie nauczyciele oraz gimnazjaliści i ich rodzice w wywiadzie: stosowanie ciekawych metod pracy, oferowanie pomocy w postaci zajęć pozalekcyjnych (kół zainteresowań, zajęć wyrównawczych), dostosowanie metod i form pracy do indywidualnych potrzeb i możliwości uczniów, zachęcanie i przygotowanie uczniów do udziału w konkursach, stwarzanie możliwości poprawy ocen, przekazywanie informacji zwrotnej uzasadniającej ocenę, indywidualizowanie procesu nauczania, organizowanie indywidualnych konsultacji, udzielanie wskazówek, jak się uczyć i gdzie poszukiwać potrzebnych informacji, organizowanie pomocy koleżeńskiej i inne.

Nauczyciele stosują też zróżnicowane metody motywowania uczniów. Potwierdzają to uczniowie i rodzice

w wywiadzie oraz nauczyciele w ankiecie, podając niektóre z tych metod: systematyczne nagradzanie uczniów (pochwały słowne, nagrody książkowe, dyplomy, wycieczki), podkreślanie przydatności zdobywania wiedzy i nowych umiejętności dla dalszego rozwoju, zachęcanie do udziału w konkursach i projektach, przedstawianie pozytywnych wzorców, docenianie postępów i wysiłku uczniów, ocena zaangażowania, promocja sukcesów uczniowskich na stronie internetowej, gazetkach ściennych i w prasie lokalnej oraz eksponowanie prac uczniów.

Na zakończenie należy dodać, że współpraca nauczycieli i uczniów dotyczy procesów edukacyjnych. Wszyscy nauczyciele (9) potwierdzają w ankiecie, że biorą pod uwagę opinie uczniów o tym, jak chcieliby się uczyć, a w wywiadzie podają przykłady opinii, które wzięli pod uwagę organizując proces nauczania: uwzględniono uwagi uczniów dotyczące tematyki godzin z wychowawcą klasy, form pracy na lekcji, terminów sprawdzianów i opracowania lektur. Nauczyciele dodają, że uczniowie mieli możliwość wyboru zajęć artystycznych i zajęć fakultatywnych z wychowania fizycznego. Podobne przykłady podają uczniowie i rodzice w wywiadzie. Ankietowani uczniowie potwierdzają, że nauczyciele pytają ich o opinie, w jaki sposób chcieliby się uczyć się na lekcjach (według 5/18 ankietowanych, nauczyciele pytają o to na wszystkich zajęciach, według 6 z nich - na większości zajęć, a według 7 - na niektórych zajęciach). Także większość ankietowanych rodziców (13/19) twierdzi, że nauczyciele uwzględniają opinie uczniów dotyczące tematyki zajęć czy sposobu ich prowadzenia. Podczas 2/4 obserwowanych zajęć stwierdzono, że nauczyciel pytał uczniów o sposób pracy na lekcji, a ich zdanie miało wpływ na jej przebieg. Dyrektor w wywiadzie również potwierdza, że podejmowane przez szkołę działania uwzględniają propozycje i opinie uczniów. Twierdzi, że tworząc ofertę edukacyjną, bierze się pod uwagę propozycje uczniów i podaje przykład zajęć tanecznych, które zorganizowano zgodnie z potrzebami gimnazjalistów, zdiagnozowanymi w wyniku ewaluacji wewnętrznej. Na prośbę uczniów, szkoła organizuje wycieczki zawodoznawcze, wyjazdy do wybranych szkół średnich na Dni Otwarte i realizuje program preorientacji zawodowej przy współpracy z Młodzieżowym Centrum Kariery. Dyrektor podaje też, że uczniowie wybierają konkursy oraz działania w ramach wolontariatu, w których chcą uczestniczyć.

Powyższe argumenty wskazują na wysoki stopień spełnienia wymagania.

Poziom spełniania wymagania: B

Wymaganie: *Procesy edukacyjne są efektem współdziałania nauczycieli*

Komentarz:

W wyniku analizy zgromadzonego materiału stwierdzono, że nauczyciele gimnazjum współdziałają ze sobą przy tworzeniu i analizowaniu procesów edukacyjnych oraz wspomagają siebie nawzajem w ich organizowaniu i realizacji. Poniżej wskazane zostaną argumenty potwierdzające spełnienie tego wymagania.

Analizując dokumenty szkolne stwierdzono, że znajdują się w nich zapisy świadczące o wspólnym planowaniu przez nauczycieli procesów edukacyjnych. Zgodnie z zapisami w statucie, nauczyciele gimnazjum pracują w zespołach: kształcenia zintegrowanego, humanistycznym, matematyczno-przyrodniczym, wychowawczym, promocji zdrowia, promocji szkoły, bezpieczeństwa, pomocy psychologiczno-pedagogicznej, ds. organizowania Wewnętrznego Doskonalenia Nauczycieli. Statut określa też ich zadania. Wszystkie wymienione zespoły pracują w oparciu o plany pracy na dany rok szkolny. Zakładają one współdziałanie nauczycieli w zakresie np.: wspólnego omawiania zagadnień, które sprawiają uczniom trudności, obserwacji lekcji koleżeńskich, wspólnego przygotowywania testów i pomocy naukowych, organizacji konkursów szkolnych i międzyszkolnych, przygotowania i analizy prowadzonych diagnoz, aktualizacji strony internetowej, współpracy z mediami, wspólnego prowadzenia działań ewaluacyjnych, opracowania kalendarza imprez, opracowania indywidualnych i grupowych programów wyrównawczych. Dyrektor monitoruje pracę zespołów, o czym świadczą m.in. zapisy w "Arkuszu kontroli dokumentacji zespołów statutowych". Wszyscy ankietowani nauczyciele (9) potwierdzili, że konsultują swoje plany zajęć edukacyjnych z innymi nauczycielami.

Argumentem potwierdzającym spełnienie wymagania w stopniu wysokim jest fakt, że nauczyciele współpracują przy analizie procesów edukacyjnych. Dyrektor twierdzi, że analiza odbywa się podczas zebrań Rady Pedagogicznej oraz na spotkaniach zespołów statutowych. Wszyscy ankietowani nauczyciele (9) podają, że przeprowadzają analizę procesów wspólnie z innymi nauczycielami np. w zespołach zadaniowych, niektórzy z nich prowadzą samodzielną analizę, ponosząc za nią odpowiedzialność, zaś część nauczycieli deklaruje, że analizy tego typu są prowadzone z innymi nauczycielami, również przy okazji nieformalnych spotkań i rozmów. Nauczyciele w wywiadzie podali przykłady wspólnych analiz procesów edukacyjnych. Wymienili m.in. analizę: realizacji podstawy programowej, skuteczności przeprowadzanych akcji charytatywnych, wyników konkursów, wyników próbnego egzaminu gimnazjalnego i właściwych testów kompetencji, ocen zachowania, frekwencji,

skuteczności opracowanych regulaminów, zapisów w zeszytach uwag uczniów, realizacji zaleceń poradni psychologiczno-pedagogicznej. W opinii nauczycieli, analizie podlega organizacja, realizacja i efekty wszystkich zadań szkoły.

Należy podkreślić, że nauczyciele wspomagają siebie nawzajem w organizowaniu i realizacji procesów edukacyjnych, co potwierdza dyrektor w wywiadzie. W ramach organizacji procesów edukacyjnych, nauczyciele wspólnie opracowują koncepcję pracy szkoły, plan pracy szkolnego koordynatora d/s bezpieczeństwa, regulaminy, procedury, zasady wewnątrzszkolnego oceniania, wybierają programy nauczania, wspomagają rodziców w procesie tworzenia programu wychowawczego oraz szkolnego programu profilaktyki. Dyrektor i nauczyciele podkreślają, że wspierają się również poprzez wymianę doświadczeń, udostępnianie środków dydaktycznych i materiałów edukacyjnych. Wzajemna pomoc odbywa się przy organizacji imprez i uroczystości szkolnych, wycieczek i wyjazdów edukacyjnych. Nauczyciele potwierdzają też, że wspólnie układają testy próbne, pytania konkursowe, ustalają sposoby dostosowania wymagań do możliwości i potrzeb uczniów. Podczas spotkań w zespole wychowawczym, przekazują sobie pomysły działań wychowawczych, realizują programy profilaktyczne, korzystając przy tym z pomocy pedagoga szkolnego. Ankietowani nauczyciele oraz nauczyciele uczestniczący w wywiadzie dodatkowo podają przykłady świadczące o wzajemnej pomocy: wybór programu nauczania, wymiana doświadczeń i spostrzeżeń, dotyczących pracy z daną grupą młodzieży, tworzenie regulaminów i wiele innych. Poza tym nauczyciele wspólnie tworzyli "Arkusze dostosowania wymagań". Zdecydowana większość ankietowanych nauczycieli (8/9) jest zadowolonych ze wsparcia, które uzyskuje od innych nauczycieli.

Proces zmian zachodzących w szkole jest efektem wspólnych decyzji. Fakt ten potwierdza dyrektor w wywiadzie i podaje przykłady decyzji, podjętych wspólnie przez nauczycieli: udział gimnazjum w projekcie ogólnopolskim „Sprawdź swoją szkołę” (projekt Ośrodka Diagnostyki Edukacyjnej WSiP), zgłoszenie szkoły do projektu ogólnopolskiego pt. ” Wolontariat na rzecz aktywności obywatelskiej”. Efektem wspólnych decyzji było również wydłużenie czasu pracy świetlicy szkolnej oraz zmiana regulaminu organizacji dyskotek. Wszyscy ankietowani nauczyciele (9) uważają, że przy wprowadzaniu koniecznych zmian w realizacji procesów edukacyjnych, ich głos jest brany pod uwagę: "uwzględnione zostały moje pomysły przy zmianach zasad oceniania", "pracując w zespole przedmiotowym oraz zespole ewaluacyjnym, czuję się zawsze wysłuchana", "jeśli jest taka konieczność i należy coś zmienić, zawsze mogę o tym powiedzieć, a prowadzi to do analizy danego zagadnienia i wprowadzenia koniecznych zmian".

Powyższe argumenty wskazują, że wymaganie zostało spełnione na wysokim poziomie.

Poziom spełniania wymagania: B

Wymaganie: *Kształtuje się postawy uczniów*

Komentarz:

Analiza zgromadzonego materiału badawczego pozwala stwierdzić, że w szkole kształtuje się postawy uczniów. Działania wychowawcze podejmowane w szkole są spójne i adekwatne do potrzeb gimnazjalistów, planuje się je i modyfikuje wraz z nimi. Argumenty potwierdzające spełnienie wymagania na wysokim poziomie, zostaną przytoczone poniżej.

Spójność oddziaływań wychowawczych, podejmowanych w szkole, potwierdzają dyrektor i nauczyciele w wywiadzie, podając, że sprzyjają temu wspólnie wypracowane regulaminy i procedury oraz konsekwentne postępowanie w ich przestrzeganiu. Dodają, że ze wspólnie opracowanego programu wychowawczego wynikają plany wychowawców klas, a z programu profilaktyki - plan działań profilaktycznych. W opracowanie tych programów zaangażowani są rodzice, nauczyciele, uczniowie i pracownicy szkoły. Według dyrektora i nauczycieli, spójność oddziaływań wychowawczych uzyskuje się również dzięki pracy zespołu wychowawców. Dyrektor podaje, że w działania wychowawcze zaangażowani są też pracownicy niepedagogiczni. Z wywiadu z nimi wynika, że w szkole dyskutuje się na temat pożądanых postaw uczniów. Rozmawia się m.in. na temat: kulturalnego zachowania, otwartości i wrażliwości na potrzeby innych ludzi, poszanowania pracy, szkodliwości stosowania używek. Pracownicy niepedagogiczni twierdzą, że takie dyskusje odbywają się na godzinach z wychowawcą klasy, podczas spotkań z pedagogiem szkolnym, na organizowanych w szkole apelach i w czasie spotkań z policjantami. Pracownicy niepedagogiczni podkreślają, że oni również mają wpływ na to, jak zachowują się uczniowie. Dyrektor twierdzi, że szkoła stale współpracuje z rodzicami, którzy biorą udział w pedagogizacji, uczestniczą w indywidualnych konsultacjach z nauczycielami i wychowawcami w celu podejmowania wspólnych, skutecznych

zabiegów wychowawczych. Zdecydowana większość ankietowanych rodziców (18/19) twierdzi, że to, w jaki sposób szkoła wychowuje uczniów, odpowiada potrzebom ich dziecka, a większość z nich (14/19) podaje, że nauczyciele traktują uczniów w równy sposób. Podobne zdanie wyrażają uczniowie w ankiecie: 13/18 czuje się traktowana w równy sposób z innymi uczniami, a 12/18 podaje, że nauczyciele traktują ich sprawiedliwie. Dyrektor dodaje, że w szkole wspólnie analizuje się skuteczność podejmowanych działań wychowawczych, przygotowuje się półroczne i roczne sprawozdania nauczycieli i wychowawców z pracy, a pedagog szkolny sporządza ocenę sytuacji wychowawczej szkoły. Za sukces nauczyciele uważają konsekwencję i współpracę w realizacji oddziaływań wychowawczych oraz nowelizację zasad wewnątrzszkolnego oceniania, które sprzyjają kształtowaniu właściwych postaw uczniów.

Ważnym jest, że działania wychowawcze są adekwatne do potrzeb uczniów. W opinii nauczycieli (wyrażonej w wywiadzie) uzyskuje się to, dzięki prowadzonej w szkole diagnozie wychowawczych potrzeb uczniów. Nauczyciele podają sposoby tej diagnozy: obserwacja zachowania uczniów, ankietowanie, rozmowy i wywiady z uczniami, rozmowy i wywiady z rodzicami. Potrzeby, które zostały określone w wyniku diagnozy, dotyczyły organizacji czasu wolnego, doradztwa zawodowego, zapewnienia poczucia bezpieczeństwa oraz pomocy materialnej. Nauczyciele podają, że w celu zaspokojenia tych potrzeb organizuje się m.in. spotkania z doradcą zawodowym, absolwentami i uczniami innych szkół, wyjazdy na Dni Otwarte szkół ponadgimnazjalnych, współpracuje z poradnią psychologiczno-pedagogiczną i Młodzieżowym Biurem Kariery. W ramach współpracy z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej, pozyskuje się stypendia socjalne i socjalno-naukowe dla uczniów potrzebujących pomocy oraz organizuje się dożywianie. Na zajęciach z pedagogiem szkolnym kształtuje się umiejętność radzenia sobie z emocjami. Nastąpiła także zmiana zasad wewnątrzszkolnego oceniania zachowania i znowelizowano regulamin dyskotek w celu racjonalnego ich organizowania i zapewnienia uczniom bezpieczeństwa. Większość (16/18) ankietowanych uczniów uważa, że postawy promowane przez szkołę są zgodne z postawami, które sami uczniowie uważają za ważne.

Należy dodać, że uczniowie uczestniczą w działaniach sprzyjających kształtowaniu pożądanых społecznie postaw. Wszyscy ankietowani nauczyciele (9) potwierdzają, że w szkole dyskutuje się na temat pożądanых postaw uczniów i podają, że taka dyskusja miała miejsce w szkole w w przeciągu ostatnich sześciu miesięcy. W wywiadzie potwierdzają też, że uczniowie szkoły biorą udział w działaniach kształtujących społecznie pożądanę postawy i wymieniają przykłady tych działań: akcje charytatywne i kampanie społeczne podejmowane w ramach Klubu Wolontariusza, projekty edukacyjne, konkursy i akcje o charakterze ekologicznym, prowadzenie sklepiku szkolnego w ramach Spółdzielni Uczniowskiej "Jutrzenka". Według nauczycieli, działaniem, które kształtuje postawy etyczne jest udział w rozprawach w Sądzie Rejonowym w Dębicy i spotkaniach z sędzią, a postawy obywatelskie kształtuje m. in. praca w Samorządzie Uczniowskim. Nauczyciele twierdzą, że większość działań adresowanych jest do wszystkich uczniów (np. akcje charytatywne, projekty edukacyjne), inne (np. wyjazdy do Sądu Rejonowego) - do grupy uczniów. Wszyscy ankietowani uczniowie (18) potwierdzają, że w szkole brali udział w rozmowie na temat odpowiedniego zachowania. Podczas obserwowanych zajęć nauczyciele kształtowali pożądanę społecznie postawy poprzez swój sposób zachowania i właściwe relacje z uczniami.

Następnym argumentem, potwierdzającym spełnianie wymagania, jest udział uczniów w planowaniu i modyfikowaniu działań wychowawczych w szkole. Potwierdzają to dyrektor i uczniowie w wywiadzie oraz wszyscy ankietowani nauczyciele (9). Nauczyciele i uczniowie podają przykłady uczestnictwa gimnazjalistów we współtworzeniu i modyfikowaniu działań wychowawczych. Twierdzą, że uczniowie uczestniczą w: opracowywaniu szkolnych regulaminów (np. wycieczek, dyskotek, zachowania w czasie przerw międzylekcyjnych), planowaniu różnorodnych akcji w ramach wolontariatu, ustalaniu terminów wycieczek, dyskotek, imprez klasowych itp., planowaniu dni wolnych od zajęć dydaktycznych oraz planowaniu pracy wychowawcy klasowego. Nauczyciele podają też, że uczniowie opiniują zasady wewnątrzszkolnego oceniania i mają wpływ na ich modyfikację, przedstawiają swoje potrzeby w zakresie zajęć pozalekcyjnych i inne. Nauczyciele, uczniowie i rodzice w wywiadzie zgodnie wymieniają postawy, jakie promowane są w szkole: wrażliwość społeczna, patriotyzm, uczciwość, odpowiedzialność za swoje czyny, konsekwencja, szacunek dla osób dorosłych i kolegów, tolerancja, kultura osobista, odpowiedzialność za zdrowie swoje i kolegów, szacunek dla cudzej własności. W szkole promuje się również postawy proekologiczne i odpowiedzialnego reagowania na niepożądane zachowania. Uczniowie uważają, że te postawy są dla nich ważne, a 14/18 ankietowanych gimnazjalistów twierdzi, że mają wpływ na to, jakie postawy są promowane w szkole.

Na zakończenie należy podkreślić, że wnioski z analizy działań wychowawczych są wdrażane. Dyrektor i nauczyciele w wywiadzie podają przykłady tych wniosków: dokonać nowelizacji zasad wewnątrzszkolnego oceniania w zakresie zachowania, wspierać rodziców w procesie wychowania, dostarczyć uczniom informacji o zagrożeniach życia codziennego oraz uzależnieniach i doskonalić umiejętności psychofizyczne konieczne

do radzenia sobie w trudnych sytuacjach. Wdrażając te wnioski, wprowadzono zeszyty uwag, w których pozytywne i negatywne spostrzeżenia odnotowuje się według nowych zasad oceniania, zorganizowano dla rodziców prelekcję na temat dopalaczy oraz na temat wyboru szkoły ponadgimnazjalnej i kariery zawodowej młodzieży, dla uczniów zorganizowano trzy spektakle profilaktyczne połączone z warsztatami, zorganizowano wycieczki, ogniska, imprezy szkolne i klasowe integrujące uczniów.

Przytoczone argumenty potwierdzają wysoki poziom spełnienia wymagania.

Poziom spełniania wymagania: B

Wymaganie: Prowadzone są działania służące wyrównywaniu szans edukacyjnych

Komentarz:

Z przeprowadzonego badania wynika, że w szkole prowadzone są działania, służące wyrównywaniu szans edukacyjnych uczniów oraz uwzględniające indywidualizację procesu edukacji.

Dokonana analiza prowadzi do wniosku, że opracowany i wdrożony w szkole system diagnozowania, wszechstronnego wspomaganie i monitorowania działań, służy wyrównywaniu szans edukacyjnych uczniów. Wszyscy ankietowani nauczyciele potwierdzili, że diagnozują, a tym samym znają możliwości edukacyjne swoich uczniów, które często związane są z problemami społecznymi, występującymi w środowisku, w którym mieszkają uczniowie gimnazjum (bezrobocie, eurosieroctwo). Jak twierdzą nauczyciele, wynik diagnozy wskazuje na możliwości intelektualne dzieci, pozwala uzyskać informacje o skuteczności metod stosowanych na zajęciach oraz o postępach edukacyjnych uczniów. Szkoła, zdaniem dyrektora pozwala wszystkim uczniom osiągać sukces edukacyjny, na miarę ich możliwości oraz możliwości organizacyjnych szkoły. Nie bez znaczenia, dla osiągania sukcesów przez uczniów, są uwarunkowania ekonomiczne, brak motywacji uczniów do nauki i wsparcia ze strony rodziców. Pomimo wymienionych problemów, jak twierdzi dyrektor, szkoła stwarza warunki do rozwoju każdemu dziecku m.in.: organizuje zajęcia wyrównawcze, kółka zainteresowań oraz pomoc koleżeńską. Kiedy ankietowany uczeń myśli o swoich wynikach pracy w szkole to czuje: radość oraz uważa, że wszystko jest w porządku. Część uczniów wyraża też niezadowolenie, z wyników swojej pracy. Ankietowani rodzice uważają, że gdyby ich dziecko otrzymało pomoc w nauce, w sporcie, w sztuce, w działaniach społecznych, to osiągnęłoby jeszcze większy sukces.

Należy podkreślić, że w szkole prowadzone są działania zwiększające szanse edukacyjne uczniów. Wszyscy respondenci (dyrektor, rodzice, partnerzy) potwierdzają tę tezę, podając stosowne przykłady. Dyrektor w wywiadzie podaje, że uczniowie gimnazjum mogą się rozwijać, uczestnicząc w konkursach szkolnych, gminnych, powiatowych, wojewódzkich, ogólnopolskich, zarówno przedmiotowych jak i tematycznych np.: Turniej Wiedzy Pożarniczej, konkurs patriotyczny z cyklu „ Jeszcze Polska nie zginęła”. Jego zdaniem, uczniowie mają szanse kształtować pożądane postawy prospołeczne, biorąc udział w akcjach charytatywnych np.: "Szlachetna Paczka", "Pola Nadziei", zbierając fundusze na rzecz Domowego Hospicjum Jana Pawła II w Dębicy, organizując kiermasze, zbiórkę darów dla poszkodowanych w powodzi 2010, dla potrzebujących na Ukrainie, dla dzieci z Afganistanu. Uczniowie szkoły mają zapewniony bezpłatny dowóz na zawody sportowe, konkursy, rekolekcje, bezpłatne dożywianie w ramach programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”, bezpłatne podręczniki w ramach rządowego programu „Wyprawka szkolna”, otrzymują stypendia naukowe, socjalne, stypendia dla uczniów (2 osoby) szczególnie uzdolnionych z terenu województwa podkarpackiego. Część uczniów korzysta z darmowych wyjazdów edukacyjnych: do muzeum, do kina, na wycieczki. Dyrektor podaje, że ważnym działaniem, które zwiększa szanse edukacyjne uczniów jest indywidualizacja nauczania oraz nabywanie umiejętności skutecznych sposobów zapamiętywania i technik uczenia się. Rozwój zainteresowań sportowych i kształtowanie postaw prozdrowotnych wśród uczniów, umożliwia działający przy szkole Uczniowski Klub Sportowy SOKÓŁ (sekcja piłki siatkowej, piłki ręcznej, sekcja narciarska). Stosowne wsparcie uzyskują uczniowie, którzy posiadają opinie lub orzeczenia poradni psychologiczno-pedagogicznej. Uzupełniając wypowiedź dyrektora, rodzice w wywiadzie grupowym dodają, że działaniami zwiększającymi szanse edukacyjne uczniów, są comiesięczne konsultacje dla rodziców, organizacja próbnych egzaminów, "aby zbadać, co jeszcze dziecko nie potrafi i w jaki sposób z nim pracować, aby osiągnęło sukces na egzaminie". Zaś partnerzy wymienili organizację dodatkowych godzin zajęć wyrównawczych oraz zajęć dla ucznia zdolnego. Podkreślili, że organizacja dowozu umożliwia wszystkim chętnym uczniom udział w zajęciach dodatkowych i kołach zainteresowań. Ankietowani rodzice (16/19) uważają, że szkoła podejmuje starania, by dziecko miało poczucie sukcesu w nauce, na miarę jego możliwości.

Na zakończenie należy dodać, że w szkole prowadzone są działania uwzględniające indywidualizację procesu edukacji. Dyrektor podaje, że w szkole jest system nagradzania uczniów za osiągnięcia, w ramach poszczególnych

przedmiotów, za uczestnictwo w konkursach oraz działaniach wychodzących poza zajęcia oferowane w szkole. Wszyscy chętni uczniowie mogą zaangażować się w realizację projektów, akcji, za które są nagradzani pochwałami, nagrodami, dyplomami, typowaniem do konkursów zewnętrznych (np.: konkurs 8-wspaniałych, konkurs EKO-UCZEŃ). Uważa on również, że mało liczne klasy sprzyjają indywidualnemu podejściu do każdego ucznia. Nauczyciele w wywiadzie grupowym, jako przykłady indywidualizacji procesu edukacji wymienili m.in.: dostosowanie wymagań, zgodnie z zaleceniami poradni psychologiczno - pedagogicznej, stopniowanie trudności zadań, wydłużanie czasu na napisanie sprawdzianu oraz możliwość jego poprawy, wydłużenie czasu na przeczytanie lektury, czy zmniejszenie zakresu tekstu przeznaczonego do czytania. Zdaniem nauczycieli, indywidualizacja procesu edukacji szczególnie ma miejsce na zajęciach wyrównawczych i kołach zainteresowań. Zdecydowana większość uczniów (14/18) twierdzi, że w razie trudności w nauce może liczyć na pomoc nauczyciela, 16 z nich wyraża przekonanie, że nauczyciele wierzą w ich możliwości, zaś 15 jest zdania, że nauczyciele uświadamiają im, iż są w stanie uczyć się trudnych rzeczy. W opinii 10/19 ankietowanych rodziców, dzieci nie są traktowane w sposób indywidualny, zaś 9 pozostałych rodziców ma poczucie, że szkoła traktuje ich dziecko indywidualnie.

Powyższe argumenty potwierdzają spełnienie wymagania na wysokim poziomie.

Poziom spełniania wymagania: B

Wnioski z ewaluacji:

1. Opracowana wspólnie przez dyrektora, nauczycieli, rodziców i uczniów koncepcja pracy szkoły inspiruje ich do współpracy oraz sprzyja promocji szkoły w środowisku.
2. Wśród licznych przedsięwzięć podejmowanych przez szkołę, które realizują jej koncepcję pracy, wyróżnia się wolontariat i działania proekologiczne.
3. Szkoła wdraża liczne programy i projekty edukacyjne, angażując w ich realizację całą społeczność, co wpływa na rozwój szkoły, jej promocję i spotyka się z akceptacją lokalnego środowiska.
4. Realizacja różnorodnych programów edukacyjnych i uczestnictwo w projektach, które zawierają elementy nowatorskich rozwiązań, korzystnie wpływa na rozwój uczniów.
5. Szkoła, uwzględniając potrzeby rynku pracy, realizuje wiele różnorodnych działań, które sprzyjają kształtowaniu u uczniów postaw przedsiębiorczości i odpowiedzialności.
6. Analiza procesów edukacyjnych oraz wdrażanie wniosków z prowadzonych analiz wpływa na efektywność działań szkoły i gwarantuje podejmowanie świadomych działań na rzecz wszechstronnego rozwoju uczniów.
7. Planowa i systematyczna współpraca nauczycieli w ramach zespołów przedmiotowych służy podnoszeniu jakości kształcenia, wychowania i opieki.
8. Promowana w szkole idea wolontariatu sprzyja kształtowaniu u uczniów pożądanych społecznie postaw.
9. Współdziałanie wszystkich podmiotów szkoły umożliwiło opracowanie i wdrożenie jednolitego, powszechnie akceptowanego systemu oddziaływań wychowawczych.
10. Szkoła podejmuje działania służące wyrównywaniu szans edukacyjnych, co wpływa na osiągnięcie przez uczniów sukcesów w różnorodnych konkursach i zawodach.

Wymaganie	Poziom spełniania wymagania
Obszar: Procesy	
Szkoła lub placówka ma koncepcję pracy	A
Oferta edukacyjna umożliwia realizację podstawy programowej	A
Procesy edukacyjne mają charakter zorganizowany	B
Procesy edukacyjne są efektem współdziałania nauczycieli	B
Kształtuje się postawy uczniów	B
Prowadzone są działania służące wyrównywaniu szans edukacyjnych	B

Raport sporządzili:

- Wanda Ostafin
- Małgorzata Zgurska-Nowińska

Kurator Oświaty:

.....

Wersja pełna raportu dostępna jest pod adresem: www.platforma.npseo.pl/summary/htmlReport/id/4669